

Гадел Кутуй

«Тапшырылмаган
хатлар»

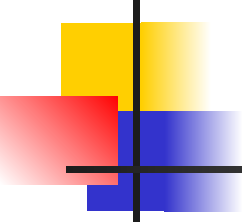
(1935)

Галимә Кутуева.

Г.Кутуйның тормыш иптәше Галимә Кутуева
истәлекләренә караганда, әсәр гаилә
истәлекләренә таянып язылган.

Мин "Тапшырылмаган
хатлар"да безнең чорның
татар хатыны турында,
аның бай һәм матур эчке
дөньясы турында,
сәләтлелеге турында
сөйләргә теләдем.

Г.Кутуй

Повестының автор төзәткән нөсхәсе.

(Marginal notes on the left side of the page):
 (Sindä, Üstis, Say bul! Dölegä sin pöbäden...
 a...
 Pörlap - östis...)

Katas qanda esem.

Iskander!
 Ayrga nylmädä Vali utara. Jann almaja, qulbaru qalt-
 rıj: Vali:

- İrtäge kitar, qalla. Lakin kitäse kilmi. İleştäm.
 Bulaj da kitas. "Kilim İvan" bulmama, çäwäsen tışrak nälä-
 sem kilä. Juğa, taqı da jurtı aqı qılaraq mümkün ide.
 Qıssam, bötänläj kitä almam, di qılmaq. Sennä açqıq, - di.
 Min, xäzer" dip ikence nylmäge kütäs häm şuşa sycläros
 jazam. Bolaj qana sejlöp min qur şarışet anläti almam. Cen-
 ki yzämnä öia nacıx xis itam. Bu fäzäle de nira jasalğan
 xatnı min Valige şiroge aldım. Uqıqı da teläsa nicek an-
 lasın. Xäzer janına oqıam da:

- Mä, dustam, şuşa uqı oqı. Bu minä torımaq. Yunıq
 bäräs da anlärem, - di.

pette. Kuq, Iskander!
 Qederle uqıqam!

(Marginal notes on the right side of the page):
 Mäwädän:
 Östis Libn...
 Şarışet

Bib jax kene miqa ser semiäde qunaqta bularaq turı
 kilä. Tu semis yzänä qatlıq, saxatlelege selen nice sik
 qazıqtarda. Şul xatle tatu torıqan seminä: sik şiräk oora-
 tarqa turı kilä. Berne ^{şarışet} şur uqlare uqın onläs se-
 lan nylaklangan, ikencese doktor-jana qana şarışet rujuoi-
 tar gruppaına kerğan. İke şaläläre şar. Miñ alarqa aer xic
 sajbın berap jeri saqladım. Häm şuşa şarılardıñ berände:
 - Ser, niñ jaxqa torımaq. Bernece tanışuqıq nicek bul-
 dı. Şejlärgä jarıqmı, - dip soradım.
 Jann däläläre miñ şige xatnı oqıraq şirdelätkän
 - Ser jazıqı şit, şajdälänerqa mümkün. ^{şarışet} didi şit.
 Min xatnı uqıp oquw selen familiälärne häm raxon awıl
 isemnären almıştırap dälälärennän raxatı selen mataşuqtaqı
 oqıarlıqta uqladım.

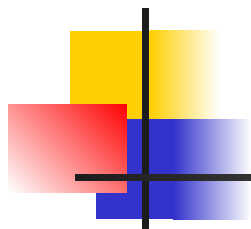
(Signature at the bottom right):
 G. Qudıy.

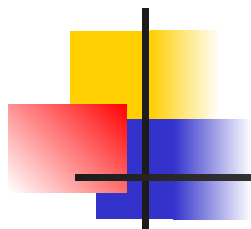
Беренче хат - мэхэббэт тарихы

- Яшьләрнең танышулары, мэхэббэтләре;
- Галиянең үткәне белән бүгенгесе контраст буларак бирелә;
- әледән-әле киләчәк тормыш мактала;
- язучы мэхэббэт, гаилә, ир белән хатын мөнәсәбәтләре турында өстәмә вакыйгалар, лирик чигенешләр бирә.

Икенче хат - гаилә тарихы

- Искәндәр белән Галиянең өйләнешүе, гаиләдәге беренче каршылыктар;
- бәхетле, ныклы гаилә турында автор уйланулары;
- Искәндәр Галияне ташлап китә, ә Галия ике баласы белән Әдрәс авылына күчә.

Өченче хат - хезмәт юлы тарихы

- Галиянең Әдрәстәге тормышы;
- аның табиб буларак танылуы;
- шәхси сыйфатларының тулырак ачылуы;
- Галия – Вәли сызыгы килеп керә.

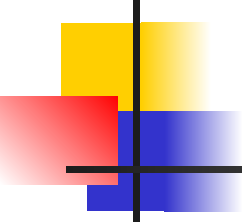

Дүртенче хат - бәхетле булырга теләү тарихы

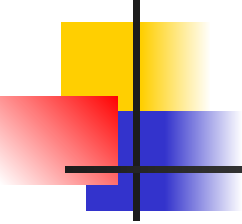
- Галиянең Вәли белән очрашуы;
- хатларны Вәлигә бирүе.

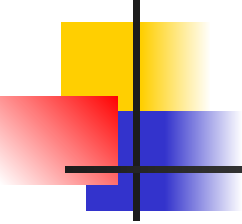
“Тапшырылмаган хатлар”
әсәренең аерым китап булып
басылган кырыктан артык
басмасы бар.
Жир шарында иң күп таралган
дүрт татар китабының
беренчесе – ул,
калган өчөсө:
“Намус” (18 телдә 35
мәртәбә),
“Моабит дәфтәрләре” (10
телдә 20 басма),
“Шуктуган” (17 телдә 26
басма).

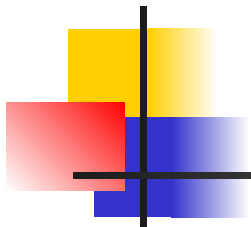
Әсәр рус, башкорт,
казах, кыргыз, мари,
тува, гарәп, монгол,
вьетнам, чех, үзбәк,
каракалпак, чуваш,
инглиз, француз, албан,
корейя, кытай һ.б.
телләргә тәржемә
ителә.

Композитор
Жәүдәт Фәйзи,
әлеге әсәргә
нигезләнәп,
«Тапшырылмаган
хатлар»
операсын ижәт иттә.

Анатолий Борисович
Лупповның
«Тапшырылмаган
хатлар» исемле
монооперасы 1999 елда
Г.Тукай исемендәге
Дәүләт премиясенә
лаек булды.

